

Medlemmer, nemlig, at man uden videre skulde sige: Vi afflasse dette Privilegium og lade det dernæst gaa med Udgivelsen af Biblen, som det vil; vi overlade til Enhver at kjøbe den Bibel, han har Lyft og Raad til at kjøbe. Man har dog fastholdt, at der maatte gjøres noget Mere, for at den hellige Skrift, i det Mindste i et vist Antal Exemplarer, kan faas i en saadan Skikkelse, at det kan forsvares ligeoverfor Sagens hele Bestaaenhed og navnlig ogsaa ligeoverfor Landets Kirker. Dette har man fastholdt, idet man har skabt en særlig Kommission, som skulde varetage dette Hverv; men jeg skal for det Første bemærke, at det dog ligeoverfor Vaisenhufet maa erkjendes, at der vil blive Tale om Forpligtelser af en anden Art end dem, som her findes udtalte eller antydede. Man har i saa Henseende kun den sidste Paragraf, som gaar ud paa, at denne Lov ikke skal berøre de af Vaisenhufet før 1ste Januar 1872 indgaaede Kontrakter om at trykke eller stemple Udgaver af Biblen eller Dele af den, men jeg skal hertil bemærke, at man dog ikke vel kan sætte Terminen til den 1ste Januar 1872, thi det vilde være urimeligt, at de Overenskomster, der maatte være indgaaede i afvigte Januar Maaned, skulde være ugyldige, fordi et Forslag som dette kom frem. Vaisenhufet har jo netop nu, efterat den nye Overføttelse af Biblen er kommen frem, haft en sær Dpfordring til at træffe Foranstaltninger til, hvad det bestandig har haft paa Hjerte, nemlig ikke blot at faae en Udgave frem i den billigste Form, men ogsaa i en fyldigere og mere udvidet Form, og da navnlig ogsaa at kunne levere storstilede Bibles, der ikke alene kunne sælges som Prægtbibles og kunne findes passende, hvor den skal være autoriseret, men ogsaa kunne være nødvendige for mange gamle Folk og overhovedet for Folk med et svagt Syn. Ogsaa med Hensyn til Trykningen af saadanne Bibles er der truffet Foranstaltninger fra Vaisenhufets Side, og det er en Selvfølge, at enhver Overenskomst, det har truffet, maa respekteres ifølge den denne Aftalt utvivlsomt tilkommende Ret; naar man har troet at være aldeles færdig dermed ligeoverfor Vaisenhufet, mener jeg dog, det maa siges, at det ikke forholder sig saa.

Naar man i første Paragraf vil bestemme, at Privilegiet af 1740 skal være ophævet fra 1ste April 1872, turde det dog være et Spørgsmaal, om det efter Karakteren af dette Privilegium vil kunne være rigtigt og forsvareligt at have det uden nogenformelt Godtgjørelse. En saadan kan fremtræde i en dobbelt Skikkelse. Det, der nærmest ligger for Tanken, er Spørgsmaalet om, hvorvidt man vil berøbe Vaisenhufet til dets nok som bekendte Formaal en Indtægt, som det har haft i en Række af Aar, men som det dog ikke paa nogen Maade har skruet op til noget Stort. Saa vidt mig bekendt, og efter hvad der er meddelt trykt, have Vaisenhufets Indtægter af dette Privilegium efter den sidste Opgjørelse for 5 Aar — jeg tror til 1869 — ikke været større end 2,300 Rd. aarlig, og denne Indtægt er naturligvis bleven ringere, fordi man paa den anden Side har søgt at imødekomme de Fordringer og Duffer, som kunde være berettigede. Lovforslaget gaar nu ud paa at borttage denne Indtægt af 2,300 Rd. aarlig fra denne Stiftelse; men der er en anden Side af Sagen, som paa ingen Maade tør overses, nemlig den, at det vilde være i højeste Grad ubilligt imod Vaisenhufet at fratage det denne Ret uden at yde det nogen Godtgjørelse for de Udgifter, det har haft netop for at være i Stand til at benytte dette Privilegium, og som væsentlig ere foranledigede ved den nye Udgave af Biblen, hvoraf et meget stort Antal Exemplarer ere bleve trykte, og hvorved navnlig et stort Antal Exemplarer, der tidligere vare tilstede, ere bleve uden Værdi for Vaisenhufet, fordi dette har ment, at det burde gjøre dette Offer for i Fremtiden bedre at kunne fyldestgjøre de Forpligtelser, Privilegiet medførte for det. Her er aabenbart en saadan Grund tilstede, at man ikke uden den højeste Grad af Ubillighed kan gaa ind paa at borttage denne Ret fra Vaisenhufet. Jeg tror derfor, at det under alle Omstændigheder maa erkjendes, at denne Sag maa kræve en nærmere Overveelse, Afgjørelse og Overenskomst, og at der ikke kan være Spørgsmaal om saaledes med et Pennestrog at borttage Privilegiet. Naar man nu vil indsætte en ny Autoritet, en Kommission eller hvad man vil kalde